

fig tilstrækkeligt, at det, selv ikke for Folkerepræsentationen maatte, vil være muligt at sætte igennem; at nu er det forandrede Tidspunkt indtraadt. Vil man gaae den Vej, som den ærede Rigsdagsmand foreslaaer, saa troer jeg, at man maa gjøre sig klart, at det maanedlige Tillæg, som man nu bevilger indtil videre og ikke blot for et begrændset Tidspunkt, for et bestemt betegnet Tidspunkt, bliver et staaende Tillæg, hvorfra man aldrig kommer bort. Iffedestomindre kan jeg ikke sige, at jeg absolut vil erklære mig imod et saadant Tillæg, naar det holdes indenfor væsende Grændser; thi jeg troer ogsaa, at man inden meget saa Mars Forløb vil være kommen til det Resultat, at en heel Deel af de lavere lønnede Bestillingsmænd bliver man nødt til at salarere bedre. Jeg troer det; men jeg tilstaaer paa den anden Side, at jeg endnu ikke finder, at Erfaringen taler saa tilstrækkeligt derfor, at jeg kunde finde mig foranlediget til at tage Initiativet i den Retning. Jeg troer, at der er skjellig Grund til, inden man skrider til en saa gennemgribende Foranstaltning som den, at forhøje alle Underklassernes Lønning, der for Finantserne vil være af en meget stor Betydning, at betænke sig vel, og der er gode Grunde til at see det an, hvorledes Forholdene udvikle sig i Europa i det Hele, inden man endelig bestemmer sig. Jeg troer imidlertid, at man til samme Tid maa have den Regel for Øie, at „medens Græsset groer, døer Koen“, og at mange af de underordnede Bestillingsmænd ere saa slet aflagte, at det virkelig ikke gaaer an at stille sig et for langt Tidsrum til at samle denne Erfaring i. Jeg mener derfor, at den for Staten billigste Vej er i dette Tilfælde den, som tillige er den simpleste, nemlig, at man inødekommer Dieblifkets Fordringer og ikke gaaer videre, end man i den Henseende kan ansee for stricte nødvendigt; at man formindsker Regjeringsforslaget, hvor man finder, at Regjeringen er gaaet forvidt i sine Fordringer, og forøger det, hvor man finder, at Regjeringen ikke er gaaet vidt nok; at man i det Hele taget holder sig dertil, at man i Anledning af de nærværende Omstændigheder een gang for alle bevilger et Beløb, uden der-

med at have sagt, hvorvidt man vil gjentage det, og, naar man vil gjentage det, og uden at sige, om en staaende Forøgelse, hvis det senere maatte vise sig, at en saadan er nødvendig, netop skulde blive det samme Beløb, eller beregnes paa samme Maade, som den her een gang for alle bevilgede overordentlige Understøttelse.

Man har oftere talt om det Arigtige, som laa i den forrige Regjerings Gratialesystem, og jeg har oftere maattet deeltage i at erkjende det; det skal jeg villigt indrømme; men paa den anden Side maa jeg ogsaa fremhæve, at et saadant System, saa urimeligt det ogsaa kan have viist sig i sin Udartelse, dog oprindeligt har havt nogen fornuftig Grund. Man kommer aldrig paa det Slags Afveie, uden at der oprindeligt har været en eller anden mere eller mindre rigtig Grund, der først har ført En ind paa den Vej, hvor man ikke senere har kunnet standse itide. Grunden i dette Tilfælde var, at man i sin Tid fandt, at det vilde overstige Statens Kræfter at gjøre for den hele Embedsstand, hvad man fandt, at der efter rigtige Principer burde gjøres; man indskrænkede sig da til det Nødvendige og bevilgede hist og her Gratialer, deels directe og deels i Form af Laan, for at bøde paa de forhaandenværende Mangler. Det var vist ikke noget rigtigt System, og jeg tør ogsaa holde mig forvisset om, at de, som vare nødsagede til at bringe det i Anvendelse, kun nødigt anvendte det, og kun, naar Nøden var for Døren. Det var tildeels kort efter den forrige Krig, hvor man var nødsaget til at tage væsentlige finantstille Hensyn, at Systemet bragtes i Anvendelse. Feilen var i mine Tanker mindre den, at man gif den Vej, end at man senere ikke formaadede tilstrækkeligt at komme borti fra den. Naar den ærede Rigsdagsmand derfor troer, at der skulde skee Gjentagelser, hvis man nu bevilgede et Dyrtidstillæg, og at man da ligesom dengang bestandigt skulde gaae ned ad Balle videre og videre og tilsidst ikke kunne standse, da mener jeg, at han mistkjender den store Forskiel, der er i Forholdene nu og før. Dengang havde Regjeringen ikke den Modvægt at støtte sig til med Hensyn til saadanne Udgifter, som den har nu, og jeg troer, man bør lægge